25/07/2026

Αγία Ευφημία, Η επιστροφή του ιερού λειψάνου της από τη Λήμνο

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

Υπόμνημα εις μερικά θαύματα και εις την εύρεσιν και ανακομιδήν του λειψάνου της αγίας και πανευφήμου μεγαλομάρτυρος Ευφημίας

Συνέχεια από εδώ: https://www.pemptousia.gr/2026/07/agia-effimia-i-peripeteia-ton-dyo-adelfon-psaradon-pou-aliefsan-ton-pnevmatiko-thisavro/

12.

Αλλά δεν λησμονήθηκε για πάντα ο πτωχός, ούτε περιφρονήθηκε τελείως ο στεναγμός των αναγκεμένων, καθώς μετά από το χειμερινό σκοτάδι πολλών μηνών, όπως θα έλεγε ο Πίνδαρος, ευφρόσυνη άνοιξη έλαμψε στην Εκκλησία και ανέτειλε σωτηρία για τον λαό του Θεού, με την μεσολάβηση της ευσεβούς βασίλισσας Ειρήνης και του υιού της Κωνσταντίνου, οι οποίοι συνεκρότησαν Οικουμενική Σύνοδο· αυτοί αφού στερέωσαν την προσκύνηση των ιερών εικόνων, επανέφεραν την ευσέβεια και έστεψαν την Εκκλησία του Χριστού με βαθιά ειρήνη.

Η βασίλισσα, μαζί με τις άλλες φροντίδες της, -και μάλλον πριν από αυτές-, σπεύδει να αναστηλώσει και να ανασκευάσει τον ναό της πανευφήμου, ώστε να γίνει μεγαλοπρεπέστερος, και επίσης, χάρις στον έρωτα που είχε για τη μάρτυρα, (φροντίζει) να συμπεριφέρεται προς τη Χαλκηδόνα με ευμένεια και βασιλική φιλοφροσύνη.

Και μάλιστα παρόλο που αυτά πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με την προσωπική της επιθυμία, και βέβαια δεν ήταν καθόλου ικανά να αναπαύσουν και να δροσίσουν τη

φλόγα της διακαούς αγάπης της αλλά αν δεν έβρισκε και το θείο λείψανο της Αγίας, θεωρούσε ως κάτι πολύ ανούσιο και την ίδια τη βασιλεία.

Έτσι, ερευνούσε παντού και με ιδιαίτερη επιμέλεια έψαχνε τα ίχνη (του λειψάνου) σε κάθε πόλη και χώρα, και ενοχλούσε κάθε ιερό άνδρα σχετικά με την ανεύρεση του ιερού λειψάνου, προτρέποντάς τον να προσεύχεται. Και λοιπόν, καθώς η βασίλισσα παρακαλούσε με τόση θέρμη και αναζητούσε με επιμέλεια και με πίστη έκρουε, ανοίχτηκε η θύρα και βρήκε αυτό που ζητούσε.

Αμέσως, λοιπόν, ετοιμάστηκε πλοίο και όλη η ιερατική τάξη παραστάθηκε με τον απαραίτητο στολισμό, για να διακονήσουν με κοσμιότητα στην ανακομιδή του λειψάνου. Έτσι λοιπόν, όσοι τους είχε επιτραπεί μια τέτοια διακονία, επιβιβάστηκαν στο πλοίο και βοηθούμενοι από απαλό αεράκι, που φυσούσε από την κατεύθυνση που έπρεπε, πολύ γρήγορα καταφθάνουν στο λιμάνι της Λήμνου.

Μόλις έμαθαν οι κάτοικοι της Λήμνου την αιτία της επισκέψεώς τους, και θεωρώντας φοβερό πράγμα να υπομείνουν ήρεμα τόσο μεγάλη συμφορά, ήταν έτοιμοι να πολεμήσουν ακόμη και μέχρι αυτού του θανάτου για το λείψανο, και να ορμήσουν εναντίον τους με όλα τα ξίφη.

Αλλά ο επίσκοπος της χώρας, αφού πλησίασε τον λαό, και προσωπικά έναν-έναν και καθ’ ομάδες, τους καταπράυνε άλλοτε προβάλλοντάς τους την εναντίον τους βασιλική οργή και άλλοτε κερδίζοντάς τους με γλυκούς λόγους. Έτσι, μόλις και μετά βίας τους έπεισε να αρκεστούν να λάβουν ορισμένα τμήματα του μαρτυρικού σώματος, και να παραχωρήσουν το μεγαλύτερο μέρος στους άρχοντες. Αυτό, βέβαια, έγινε και με τη συγκατάθεση της μάρτυρος.

Όταν, λοιπόν, αυτοί που το παρέλαβαν, μετά από ευνοϊκό ταξίδι, πλησίασαν στο λιμάνι της πόλεως, αμέσως έφτασε στη βασίλισσα το άγγελμα της αφίξεως του θείου λειψάνου. Εκείνη μαζί με τις θυγατέρες και τον υιό της και όλη τη σύγκλητο βγήκε για να προϋπαντήσει και να προσκυνήσει αυτό που ποθούσε.

Παρευρισκόταν και ο παναγιώτατος Πατριάρχης Ταράσιος μαζί με πάρα πολλούς αρχιερείς και όλο τον κλήρο. Και έτσι, το σεβάσμιο λείψανο περιστοιχιζόμενο και προπεμπόμενο από χιλιάδες φώτα και μύρα, κατατίθεται στον ναό του και τοποθετείται για να διαφυλαχθεί ως θησαύρισμα, κάτω από την αγία Τράπεζα, όχι βέβαια ακέραιο, όπως ήταν προηγουμένως.

Διότι και οι Λήμνιοι, όπως προαναφέρθηκε, πήραν κάποια τμήματα αυτού, και επιπλέον, κατά την ίδια την υποδοχή του, χρησιμοποιώντας ως πρόφαση την αρπαγή των περιβλημάτων που βρίσκονταν επάνω του και συγκρατούσαν το λείψανο, πολλοί από τους άρχοντες, ακόμη και οι θυγατέρες της ίδιας της

βασίλισσας αφαίρεσαν κρυφά πολλά από τα θεία μέλη.

Επίσης και ο πατρίκιος Νικήτας, ο επικαλούμενος Μονομάχος, αφού απέκτησε σ' εκείνη την περίσταση την αγία χείρα, με την οποία πρόσφερε τον ιερό τόμο στη θεία σύνοδο, τη μετέφερε στη Σικελία και ανήγειρε εκεί ωραιότατο ναό για τη μάρτυρα.

Η Αγία Ευφημία τιμάται στις 11 Ιουλίου.

Απόσπασμα από το βιβλίο του δρος Σωτηρίου Ι. Μπαλατσούκα, αναπληρωτή καθηγητή, «Βυζαντινά αγιολογικά κείμενα, Παλαιολόγειοι χρόνοι: Βίοι, θαύματα, εγκώμια αγίων», τόμος γ', Τρίκαλα.

(Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)

ΠΗΓΗ: ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ